
НЯКОИ АСПЕКТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА МОБИЛНИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ТУРИЗМА

Докторант Цветелин Тодоров Борисов¹

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов,
катедра „Бизнес информатика“

Резюме: Настоящото изследване се фокусира върху приноса на мобилните информационни технологии за развитието на туризма в България. Те помагат за подобряване на методите и механизмите, които се прилагат за събиране, обработване, анализ, съхраняване и използване на информация. Станалите популярни компютърни системи, видеосистеми, телеконферентни системи и електронни системи доведоха до пълната автоматизация и широкото използване на електронната техника в бизнеса. Приложението на мобилните информационни технологии улеснява: резервациите за настаняване и транспорт; развлекателните услуги, закупуването на туристическия продукт; проучването за наличност и достъпност на различни видове туризъм и маршрути, както и на туристическия потенциал на страните и регионите.

Ключови думи: мобилни информационни технологии, информационни системи, туризъм в България, модерни видове туризъм.

JEL: L81, L86, O31, O32.

---

¹ E-mail: tsvetelinb@gmail.com.

Настоящата статия е написана от участник в целева група докторанти в резултат от дейности и обучение по проект BG05M2OP001-2.009-0026-C01 „Развитие капацитета на студентите, докторантите, постдокторантите и младите учени от Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – гр. Свищов за провеждане на иновативни научно-практически изследвания в областта на икономиката, администрацията и управлението”, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Въведение

В съвременното информационно общество информационните и комуникационните технологии са навлезли изцяло в ежедневието, като се използват не само в професионалната сфера, но и в свободното време от всеки потребител. Най-новата тенденция в развитието на информационните технологии, е те да стават все по-преносими, лесно достъпни, ефективни и удобни за употреба. В сравнение с настолните системи мобилните устройства предоставят гъвкав начин за достъп до Интернет с еквивалентна функционалност.

Туризмът, като една от сферите, за която достигането на информацията до потребителите-клиенти в подходящото време и място е от особено значение, е добър пример за внедряване и използване на мобилни устройства и технологии. Известните на всички в информационното общество компютърни системи, телеконферентни системи, резервационни системи, видеосистеми, информационни системи, телефонни мрежи, мобилни комуникации и електронни системи за парични преводи доведоха до пълната автоматизация и широкото използване на изчислителната техника. С всяка изминала година модерните мобилни технологии се развиват и позволяват на туризма да става все по-привлекателен и достъпен.

Целта на настоящата статия е да анализира предпоставките и възможностите на приложение на мобилните информационни технологии в туризма. Разгледани са най-популярните мобилни информационни услуги и технологии, които допринасят за постоянния контакт между туристическите обекти и клиентите. Представени са тенденции и перспективи в развитието на мобилните информационни технологии в туристическия бранш.

Съвременният хотелиерски бранш в България изпитва известна необходимост от по-ефективно управление на функциониращите информационни системи и те трябва да се усъвършенстват на базата на най-актуалните информационни и комуникационни технологии. Повишеното използване на мобилни информационни технологии в туризма като цяло налага осъществяването на промени и в хотелиерския сектор, в частност. Мобилните информационни технологии са от съществено значение за устойчивото развитие на туристическия бранш в 21 век.

1. Мобилни информационни технологии – същност

Мобилните информационни технологии са резултат от конвергенцията на информационните и телекомуникационните технологии. Ако при електронния бизнес достъпът до компютърната мрежа се осъществява

от стационарен компютър по всяко време на денонощието, то при мобилния бизнес и по-точно мобилните информационни технологии, достъпът е не само по всяко време, но и от всяко място (anytime and anywhere access). Мобилните информационни технологии позволяват извършване на транзакции чрез мобилни безжични комуникационни мрежи, независимо от географското положение на производителите, потребителите и търговците. Според доклад на **The Global Information Technology Report 2016**² през последните години информационните технологии са напреднали значително, а мобилните информационни технологии успяват да се развият до най-високо ниво. Мобилните устройства включват: мобилни телефони, хибридни телефони, смарт телефони, лични дигитални асистенти (PDAs, Palms) или джобни компютри (Pocket PCs), преносими компютри (laptops, notebooks), таблет компютри (tablet PCs) и др. Според статистика, предоставена от Google Consumer Barometer³, към януари 2015 година в България има 3 456 000 смартфон устройства (48% от цялото население). Ръстът спрямо 2014 е 70%. Таблет устройствата са 1 584 000 (22 % от цялото население) и обикновено се употребяват от цялото семейство. Спрямо 2014 г. използването им бележи ръст от цели 173%. Общо над 5,040,000 мобилни устройства в България се ползват до момента (Пиеро⁹⁷, 2015).

У нас все по-често се извършват онлайн резервации или онлайн таргетиране на клиенти. Българският потребител отдава своя принос в онлайн туризма, като разглежда предложения за резервации, виртуални карти на планини, ползва онлайн разплащания и др.

Глобалната употреба на мобилни устройства достига 2,32 милиарда потребители в света през 2017 година, като показва ръст от 0,22 милиарда спрямо изминалата 2016 година. Според онлайн изданието www.statista.com⁴, до края на второто десетилетие на 21 век, в световен мащаб се очаква, употребата на смартфони да надхвърли 2,87 милиарда потребители (www.statista.com, 2014).

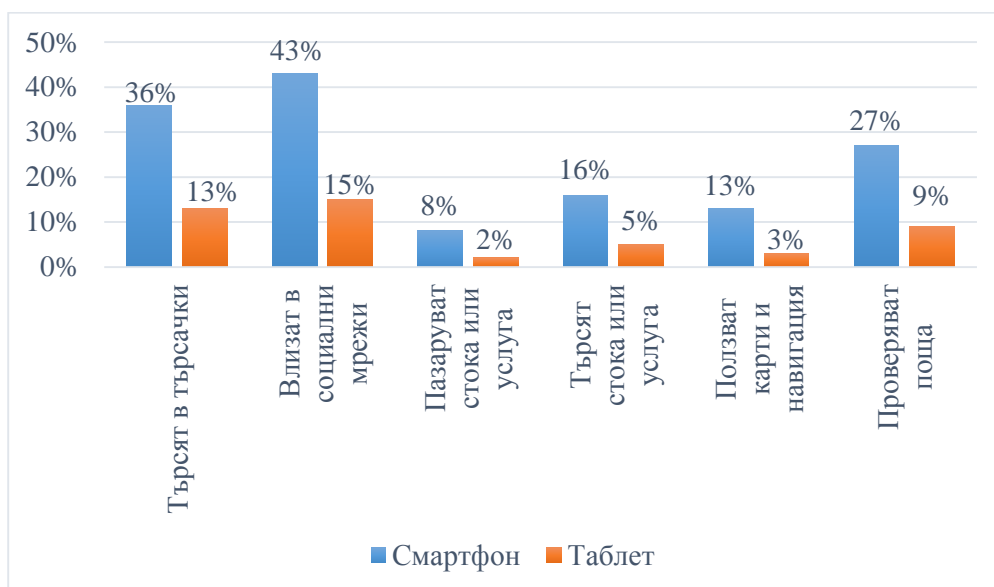
След разглеждане на отделни държави и според признака *използване от населението* се установява, че най-висок процент на служене с интернет през смарт устройства има в Индонезия – 90%. Второ място заема Мексико, последвана от Бразилия. По всичко личи, че масовата употреба на мобилни устройства в света води до промяна в комуникацията между потребители и търговци. Наблюдава се спад в предлагането на традиционни услуги в глобален мащаб, докато интересът към мобилни устройства постоянно нараства, а заедно с него нараства и тяхното използ-

---

² The Global Information Technology Report 2016 - <https://goo.gl/3RiyqD>.

³ Статистика за използваните мобилни устройства в България за периода до януари 2015 година - <http://url.itbg.eu/777255>.

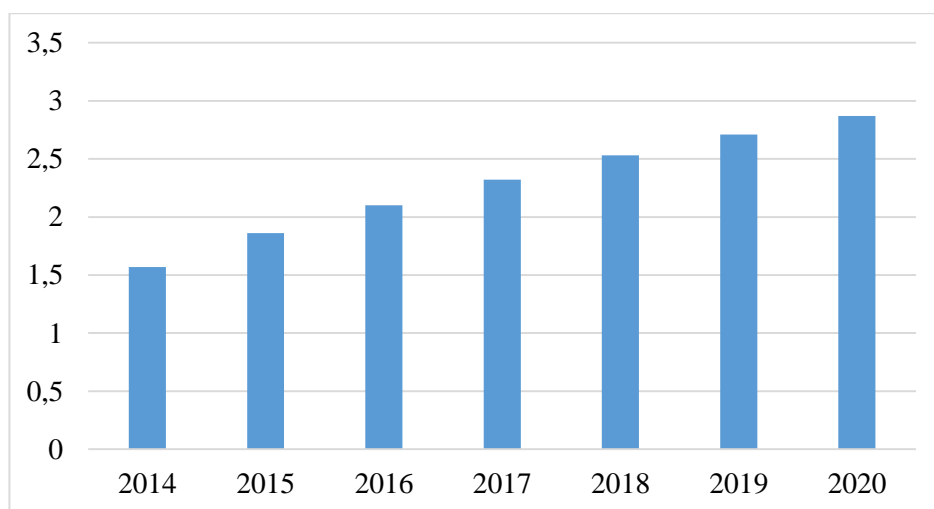
⁴ <https://www.statista.com> – глобален статистически портал.

Статистика за 2015 година

Фигура 1. Използване на мобилните устройства от потребителите

ване за връзка с Интернет, пазаруване и комуникация. В резултат на това мобилните устройства се превръщат в обект на постоянни наблюдения и проучвания, като броят на транзакциите, извършвани чрез тях, нараства непрекъснато.

Фигура 2. Брой и прогнози на потребителите на смартфони в света от 2014 до 2020 г.

2. Популярни мобилни услуги в туризма

Предлагащите туристически услуги компании, използват редица информационно-комуникационни технологии, които могат да предоставят директно сателитно отразяване на международни събития и да провеждат бизнес срещи чрез телеконферентна връзка с мобилна комуникация. За намиране на повече информация за седалището и за привлекателните възможности, които предлага, са необходими и различни видеоматериали. В резултат на мобилните информационни технологии се увеличават сигурността и качеството на туристическите услуги.

Според онлайн изданието <http://www.gartner.com>⁵ някои от най-често използваните мобилни услуги в туризма са:

- **Мобилно разплащане** – разплащането през мобилния телефон става посредством приложения (приложения). Туристическите обекти използват приложения на банката, с която работят, или универсални такива, като PayPal, ePay и Skrill. Всяко едно от тях позволява внедряване на връзка в чужди приложения.

- **QR код** – това е специфичен двумерен баркод, разпознаваем от специални QR четци за баркодове или камери на мобилни телефони. Баркодът се състои от черни модули, подредени в квадратен шаблон върху бял фон. Информацията в него може да бъде текстова, URL или друга. Към настоящия момент в практиката тази технология се използва най-често за самолетните превози. При резервация и закупуване на билет онлайн самолетната компания изпраща QR код, който се разчита на летището при заминаване и така системата разпознава и разпечатва бордната карта на пътника.

- **HTML5** – този език за визуализиране на уебприложения дава възможност за гъвкавост и удобство на своите клиенти. Благодарение на него всяка една туристическа агенция или туристически обект успява да пренесе своите услуги и характеристика във виртуалния свят.

- **Смарт устройства** – смартфонът се превърна в хъб на лична мрежа, състояща се от устройства за носене, като здравни сензори по тялото, умни бижута, смарт часовници, дисплейни устройства и различни сензори, вградени в дрехи и обувки. Тези приспособления комуникират с мобилни приложения за предоставяне на информация по нови начини и генерират широка гама от продукти и услуги в различни области на туризма.

---

⁵ <http://www.gartner.com> - Gartner, Inc. (NYSE: IT) е световен лидер в информационните технологии изследователска и консултантска компания.

Въпреки тенденцията сравнително бавно да се развиват модерните технологии в България, внедряването и използването на мобилни технологии не закъснява. От предходно споменатото разбираме, че голяма част от потребителите използват мобилните технологии и техните нови разновидности за свое удобство. В днешно време това тяхно предимство се отразява широко в мобилния бизнес и по-точно в сферата на мобилната търговия.

В сравнение с електронната търговия мобилната търговия притежава следните по-важни предимства:

- **Глобален достъп** – потребителят може да извърши транзакция, независимо от своето географско местоположение или часова зона, като валутата се преобразува автоматично;
- **Услуга в реално време** – всяка една услуга се изпълнява в момента на задаване или определен от изпълнителя интервал от време;
- **Сигурност** – реализира се с помощта на специална система (Secure Socket Layer - SSL). Технология, която използва SIM (Subscriber Identification Module) карта за недвусмислена автентификация на собственика и осигурява високо ниво на сигурност, равностойно на фиксираната интернет среда;
- **Удобство** – благодарение на компактния си размер мобилните устройства са винаги на разположение със своята богата функционалност и лесен за използване интерфейс;
- **Местоположение** – GPS (глобална позиционираща система) система, позволяваща предлагане на стоки и услуги, които са подходящи за съответния район и населено място на избраните потребители;
- **Индивидуалност** – състои се в предоставяне на стока или услуга на потребител, избрани по определени от него характеристики в мобилен портал или услуга.

3. Проблеми при използването на мобилните технологии в туризма

През последните години използването на мобилни устройства е често срещано в туристическите обекти, развиващи дейност в глобален мащаб. Давайки възможност на компаниите да запазят своите служители, свързани през цялото време, тези устройства позволяват на хората да работят навсякъде – у дома, в офиса или когато пътуват между различни дестинации.

Внедряването на мобилни устройства може да представлява значителен риск за цялостната система за сигурност на туристическия бранш.

Мобилните устройства могат да бъдат и много уязвими, тъй като са податливи на злонамерени атаки, както и на незлонамерени вътрешни заплахи.

Най-често срещаните атаки срещу мобилните технологии според IDG News Service⁶ (Славов, 2017) са:

- **Фишинг атаките** – те са често срещан начин за злоупотреба с данните на клиентите. Проект, воден от Калифорнийския Университет – Бъркли, разгледа 100 мобилни приложения, сред които и такива за туристически агенции, написани за Android, iPhone и Windows. След това начинание започва тестването с над 15 метода, които киберпрестъпниците биха могли да използват, за да напишат зловредни програми, измъквайки името и паролата на потребителя от популярни сайтове и техните приложения, като например **Trivago**⁷.

- **Атака чрез маскировка** – използва идеята, хакерът да се маскира като клиент и от негово име (посредством клиентския IP адрес) да започне или да продължи вече започната сесия със сървъра чрез изпращане на синхронизиращи пакети. След това се осъществяват поредица от действия, които имат за цел запазване на онова състояние, при което сървърът е в неведение относно маскирането. Въпреки че в повечето случаи хакерският компютър не може да получава данни от сървъра, той може да изпраща данни към него, а това е сериозна потенциална заплаха. По този начин се извършват над 27 % от атаките.

Без съмнение използването на мобилни устройства крие множество рискове. В допълнение на написаните по-горе потенциални опасности, съществува и възможността за технически нападения на мобилни устройства чрез използване на уязвимости в слоя на комуникациите. Тези атаки се извършват с помощта на инструменти за отдалечен достъп, които могат да бъдат инсталирани/внедрени на мобилното устройство и по този начин да получат достъп до физическото с цел възстановяване на информация и данни. В много случаи на тези заплахи може да се противодейства с помощта на стабилна политика и преценка при прилагането и използването на подходящи устройства. Независимо от това, някои заплахи изискват допълнителни слоеве от защита, които техническият контрол и мерките за противодействие предлагат, като криптиране и third-party софтуер за сигурност, предназначени да противодействат на тези заплахи.

---

⁶ <http://www.idg.bg> – организатор на най-престижните форуми и конференции с фокус върху прилагането на информационните технологии във всички бизнес сегменти на икономиката.

⁷ Trivago – международна компания за резервации на туристически обекти.

4. Препоръки за безопасно използване на мобилни технологии в туризма

След утвърждаването на тенденцията, че мобилните устройства се превръщат в изключително важен инструмент за бизнес операциите, от съществено значение за сигурността е, мениджърите да обмислят по какъв начин могат да предотвратяват и противодействат на рисковете, свързани с тези устройства. С въвеждането на нови мобилни устройства и платформи, специалистите в информационната сигурност трябва да актуализират съществуващите или да разработят нови мобилни стратегии. Изготвянето на мобилна стратегия ще гарантира, че рисковете са отчетени и управлявани по подходящ начин. Мениджърите трябва да помислят по въпроси, свързани с информационната сигурност, както и за технологии и управление при създаването на мобилната стратегия.

Някои от най-съществените препоръки за надеждно използване на мобилните технологии, представени от <http://www.safenet.bg>⁸ (<https://www.safenet.bg/>, 2017), са:

- **Защита на мобилните устройства** – да се инсталират и да се използват антивирусни и антишпионски приложения. Те защитават от вируси и нежелани приложения. Важно е също да се следи за наличието на най-новата инсталирана версия на приложенията и дали те са обновени с последните дефиниции на вируси. Поради факта, че непрекъснато се появяват нови версии, приложенията които не са обновени, може да не ги засекат и блокират.

- **Увеличаване сигурността при извършването на онлайн операции чрез ползването на схемата за допълнителна идентификация и сертификати** – всяка система, която се използва в Интернет, има допълнителни методи за защита, като електронната сертификатна система и допълнителни методи за легитимация, втора парола или таен отговор на въпрос.

- **Използване на сигурни методи за плащане** като PayPal и да се пазарува от търговци, регистрирани в тази система. При проблем със стоката се гарантира връщане на парите до определена стойност, според региона, в който се намира потребителят. Българският вариант на PayPal е ePay. Тази система е надеждна, тъй като регистрацията и кредитната/дебитната карта подлежат на проверка и при пазаруване търговецът няма достъп до номера и валидатора ѝ.

---

⁸ <http://safenet.bg> - Българският център за безопасен интернет.

Заклучение

В заключение може да обобщим, че мобилните технологии, използвани в туризма, обединяват в себе си множество услуги, като предлагат на своите потребители улеснен достъп и спестяват време и ресурси. Те се развиват и усъвършенстват непрекъснато и тази тенденция ще продължи и в бъдеще. Техническите нововъведения са проправили път за проникване на мобилните устройства на работното място. Много от мениджърите на туристическите обекти избират да използват мобилните информационни технологии, често без да отчитат риска или последиците при управление на бизнеса, свързани с тези устройства. Загубата, кражбата или заразяването на поверителни данни, зловреден софтуер, който може да повлияе не само на самото мобилно устройство, но също така и на корпоративната мрежа, както и начинът, по който работниците използват устройствата, са само някои от рисковете, свързани с този тип технология.

Ръководителите на туристическите обекти, обмислящи използването на мобилни компютърни устройства в тяхната среда, трябва да преценят ползите, които технологиите могат да им предложат, отчитайки и допълнителните рискове. След осъзнаване на ползите и рисковете, желателно е да се използва ефективна система на управление, за да се гарантира, че процесите и курсът на поведение се изпълняват и са разбрани, а също и че се прилагат и подходящи нива на сигурност, за да се избегне загубата на данни. Бумът в информационните технологии и в частност на мобилните технологии, несъмнено носи своите положителни и отрицателни страни. Може да се синтезира, че все по-широкото и масово използване на мобилни информационни технологии разрешава проблема с безопасността на мобилните технологии в туризма, дава тласък на туристическия бранш да се разрасне и да стане още по-достъпен.

Използвани източници

- <https://www.safenet.bg/>. (28 Февруари 2017 г.). *Младежи обучават младежи на безопасно поведение в интернет*. Извлечено от <https://www.safenet.bg/:https://www.safenet.bg/bg/novini/330-desetantsionalna-mladejka-sreshta-gorna-oryahovica>
- Iis Tussyadiah, A. I. (2015). *Information and Communication Technologies in Tourism 2015: Proceedings of the International Conference in Lugano, Switzerland, February 3 - 6, 2015*. Springer.

- Molz, J. G. (August 14, 2014). *Travel Connections: Tourism, Technology and Togetherness in a Mobile World (International Library of Sociology)*. Routledge.
- Moustafa, M. (June 18, 2012). *Mobile Technology in Tourism Destination Marketing: Mobile Search Best Practices*. LAP LAMBERT Academic Publishing.
- www.statista.com. (April 2014 г.). *Number of smartphone users worldwide from 2014 to 2020 (in billions)*. Извлечено от www.statista.com:
<https://www.statista.com/statistics/330695/number-of-smartphone-users-worldwide/>
- Краева, П. д.-р. (2013). Приложение на мобилните технологии в бизнеса. *Бизнес управление*, 72стр. - 92стр.
- Пиеро97. (Януари 2015 г.). *Данни за използването на мобилни устройства в България*. Извлечено от piero97.com:
<https://www.piero97.com>
- Славов, М. (23 Март 2017 г.). *Мейл измама ощети две американски компании със 100 милиона долара*. Извлечено от
<http://www.idg.bg>: <http://www.idg.bg/biznes/350798/mejl-izmama-oshteti-dve-amerikanski-kompanii-sas-100-miliona-dolara>

НАРОДНОСТОПАНСКИ АРХИВ

ГОДИНА LXXI, КНИГА 1 – 2018

СЪДЪРЖАНИЕ

Доц. д-р Людмил Кръстев

Практически аспекти на финансовия контролинг във фирмата / 3

Гл. ас. д-р Щерьо Ст. Ножаров

Транзакционни разходи при колективните системи за оползотворяване на отпадъците в ЕС / 19

Докторант Цветелин Тодоров Борисов

Някои аспекти от приложението на мобилните информационни технологии в туризма / 34

Докторант Александър Д. Александров

Бизнес цикълът и съвременните му характеристики / 44

Беатрис В. Любенова

Икономическото неравенство в България в 21 век / 58

Доц. д-р Величко Петров

Статистиката като наука и практика – традиции и съвременни измерения / 72

Този брой се издава с финансовата подкрепа на Фонд „Научни изследвания” към МОН по одобрен проект на Редакционния съвет с № НП 04/68 по конкурс „Българска научна периодика – 2016”.

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:

Проф. д-р Андрей Захариев – главен редактор
Проф. д-р Георги Иванов – зам. главен редактор
Проф. д-р Йордан Василев
Доц. д-р Искра Пантелеева
Доц. д-р Стоян Проданов
Доц. д-р Пламен Йорданов
Доц. д-р Румен Лазаров
Доц. д-р Венцислав Василев
Доц. д-р Анатолий Асенов
Доц. д-р Пресияна Ненкова

МЕЖДУНАРОДЕН СЪВЕТ:

Проф. д-р ик.н. Михаил А. Ескиндаров – Ректор на Финансовия университет при Правителството на Руската федерация – федерална държавна образователна институция за професионално образование, Доктор Хонорис Кауза на СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Проф. Лестър Лойд-Ризън – Директор на Центъра по международен бизнес към Международното бизнес училище Ашкрофт, Кембридж, Великобритания
Проф. Кен О’Нийл – Ръководител на катедра по предприемачество и развитие на малкия бизнес към Департамента по маркетинг, предприемачество и стратегии на Университет Ълстер, Северна Ирландия
Проф. Ричард Торп – Бизнес школа на Университета Лийдс, професор по развитие на управлението, зам.-директор на Киурт институт, Лийдс, Великобритания
Проф. д-р ик.н. Андрей Крисоватий – Тернополски национален икономически университет, Доктор Хонорис Кауза на СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Проф. д-р ик.н. Григоре Белостечник – Ректор на Молдовската академия за икономически изследвания, Доктор Хонорис Кауза на СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Проф. д-р ик.н. Йон Кукуй – Президент на Сената на Университета Валахия – гр. Търговище, Румъния, Доктор Хонорис Кауза на СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Проф. д-р ик.н. Михаил Ив. Зверяков – Ректор на Одеския държавен икономически университет, Доктор Хонорис Кауза на СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Проф. д-р ик.н. Олена Непочатенко – Ректор на Умански национален аграрен университет (Украйна)
Проф. д-р ик.н. Дмитрий Лукьяненко – Първи зам.-ректор по научно-педагогическа и научна работа, Киевски национален икономически университет „Вадим Гетман” (Украйна)

Екип за техническо обслужване:

Анка Танева – стилов редактор
Ст. преп. Елка Узунова – координатор и ръководител на екипа
Ст. преп. Даниела Стоилова – превод на английски език
Ст. преп. Румяна Денева – превод на английски език
Ст. преп. Маргарита Михайлова – превод на английски език
Ст. преп. Иванка Борисова – превод на английски език
Ст. преп. Венцислав Диков – стилов редактор на английски език

Адрес на редакцията:

5250 Свищов, ул. „Ем. Чакъров” 2

Проф. д-р Андрей Захариев – главен редактор

☎ (+359) 889 882 298

Деяна Веселинова – технически секретар

☎ (+359) 631 66 309, e-mail: nsarhiv@uni-svishtov.bg

Албена Александрова – компютърен дизайн на българския език на списанието

Благовеста Борисова – компютърен дизайн на английския език на списанието

☎ (+359) 882 552 516, e-mail: a.aleksandrova@uni-svishtov.bg, b.borisova@uni-svishtov.bg

© Академично издателство „Ценов” – Свищов

© Стопанска академия „Димитър А. Ценов” – Свищов

ISSN 0323-9004

НародноСТОПАНСКИ архив

Свищов, година LXXI, книга 1 - 2018

**Практически аспекти на финансовия
контролинг във фирмата**

**Транзакционни разходи при колективните
системи за оползотворяване на отпадъците
в ЕС**

**Някои аспекти от приложението на мобилните
информационни технологии в туризма**

**Бизнес цикълът и съвременните му
характеристики**

**Икономическото неравенство в България
в 21 век**

**Статистиката като наука и практика –
традиции и съвременни измерения**

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

СВИЩОВ

Изисквания при депозиране на статии за сп. „Народностопански архив”

1. Обем: статии от 12 до 25 страници

2. Депозиране на материалите: на хартиен носител и в електронен вид като приложен файл на E-mail: NSArhiv@uni-svishtov.bg

3. Технически изисквания:

- изпълнение Word 2003 (минимум);
- размер на страницата – А4, 29-31 реда и 60-65 знака на ред;
- разстояние между редовете 1,5 lines (At least 22 pt);
- шрифт – Times New Roman 14 pt;
- полета – Top - 2.54 cm; Bottom - 2.54 cm; Left - 3.17 cm; Right - 3.17 cm;
- номерация на страницата – долу вдясно;
- текст под линия – размер 10 pt;
- графики и фигури – Word 2003 или Power Point.

4. Оформление:

- наименование на статията, име на автора, академична длъжност, научна степен – шрифт Times New Roman, 14 pt, с големи букви Bold – центрирано;

- наименование и адрес на местоработата; телефони за контакти и E-mail;

- резюме на български език в обем до 15 реда; ключови думи – от 3 до 5;

- **JEL** класификация на публикациите с икономически характер (<http://ideas.repec.org/j/index.html>);

- основен текст (изложение);

- таблиците, графиките и фигурите се вграждат софтуерно в текста (да позволяват езикова корекция и превод на английски). Цифрите и текстът вътре в тях се изписват с шрифт Times New Roman 12 pt;

- формулите се създават с Equation Editor.

5. Правила за цитиране: от 01.01.2017 г. в периодичните издания на СА „Д. А. Ценов” – Свищов за библиографско цитиране на информационни източници ще се използва **APA Style**. Неговите изисквания са поместени тук: <http://www.uni-svishtov.bg/default.asp?page=page&id=71> и тук: <http://www.apastyle.org/>.

Всеки автор носи отговорност за отстояваните идеи, съдържанието и техническото оформление на своя текст.

6. Ръкописите на нехабилитирани преподаватели се придружават от препис на протокол от катедрата, обсъдила и предложила научната разработка за публикуване.

От 1 януари 2017 г. заглавието на списанието на английски език е „Economic Archive”, като заменя транслитерираното наименование “Narodnostopanski archiv”, използвано до края на издателската 2016 г.

Авторите на публикуваните материали на страниците на списание „Народностопански архив” носят отговорност за тяхната автентичност.

От Редакционния съвет

www.uni-svishtov.bg/NSArhiv